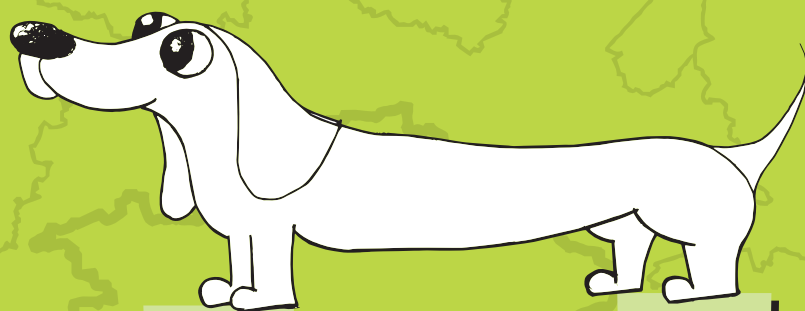

Náš domov **MEZI VLTAVOU A SÁZAVOU**

Krhanice

Křečovice

Netvořice

Neveklov

Týnec nad Sázavou

Náš domov

MEZI VLTAVOU A SÁZAVOU

Regionální učebnice

Krhanice / Křečovice / Netvořice
Neveklov / Týnec nad Sázavou

OBSAH

KŘEČOVICE	8
Křečovice a jejich historie	10
Významné osobnosti obce Křečovice	14
Významné stavby v Křečovicích	16
Místopis	20
Doprava	25
Hospodářství	27
Kultura a zvyky	30
AUTOŘI A POUŽITÉ ZDROJE	34

Milí čtenáři, milé děti,

jsem ráda, že máte možnost listovat v regionální učebnici kraje mezi Vltavou a Sázavou. Je to kraj, kde žijete, kraj, ve kterém máte své kořeny a možná i vaši předci. Kniha vznikala celé čtyři roky a podíleli se na ní pedagogové a žáci všech pěti zúčastněných základních škol (Týnec nad Sázavou, Krhanice, Neveklov, Křečovice, Netvořice). Jde o první učebnici tohoto typu v našem regionu. Záměrem je prohloubit váš zájem o kraj, ve kterém žijete. Znáte-li dobře toto místo, jeho historii, kulturu, přírodní vztahy, můžete ho lépe chránit, podílet se na jeho rozvoji a rozkvětu. Učebnice nenahrazuje výuku dějepisu, přírodopisu, občanské či výtvarné výchovy, vlastivědy ani prvouky. Není historickou kronikou, turistickým průvodcem ani biologickým svazkem zoologie a botaniky. Umožní vám nahlédnout do zajímavostí v našem kraji a třeba podnítí váš zájem o život a místo, které vás obklopuje. Knížka pohlíží na náš region z pohledu mezipředmětových vztahů, a tak nás může v kapitole o historii třeba překvapit křížovka, kvíz, doplňovačka apod.

Regionální učebnice má široké využití. Účelem je především doplnění a zpestření výuky. Je doplněna pracovními listy napříč předměty a můžete se s ní seznámit i v elektronické podobě. Přeji vám, aby se kniha stala pro vás zábavou, která potěší, zaujme a snad i trochu poučí.

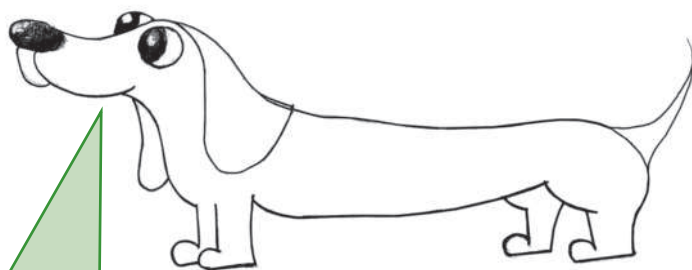
Mgr. Ludmila Vodehnalová

Foto Markéta Kolářová: Soutok Vltavy a Sázavy u Davle, podzim 2019

KANDÍK – PSÍ ZUB

Ahoj! Jsem jezevčík
a jmenuji se Kandík – psí zub, zkráceně
Kandík. Budu Vás provázet touto knihou. Ptáte se, proč
mám tak zvláštní jméno? Odpověď je jednoduchá. Narodil jsem se
v kraji mezi Vltavou a Sázavou, vlastně kousek nad řekou – v místech, kde
se Sázava pomalu blíží k soutoku s Vltavou. Tam někde nedaleko Pikovic leží
kopec Medník. Je to význačný kopec, dosahující výšky 416,5m nad mořem. Hrdě
se vypíná nad údolím řeky Sázavy. V okolí Medníku je zvlášť velká koncentrace
trampů a trampských osad. Jeho svahy jsou porostlé listnatými lesy. Medník je
pravděpodobně jedinou lokalitou v České republice, kde roste ohrožená
rostlina kandík psí zub (*Erythronium dens-canis*). A protože
pocházím právě z tohoto nádherného kraje, nemohu se
přece jmenovat jinak!

Foto: Ludmila Vodehnalová: Kandík – psí zub, Medník, 2018

Historie / Významné osobnosti / Významné stavby / Místopis
Doprava / Hospodářství / Kultura a zvyky

KŘEČOVICE

ÚVOD

Těžko bychom v naší republice našli filmového diváka, který by neznal dílo režiséra Jiřího Menzela „Vesničko má středisková“. A právě o naší vesničce – Křečovicích – pojednává další kapitola této regionální učebnice. Naši obec ale neproslavil jen film, na který můžete koukat zas a znovu, ale také nádherná hudba, která se nikdy neoposlouchá. Vždyť právě zde se narodil a tvořil světoznámý hudební skladatel Mistr Josef Suk. Pamětihodnosti připomínající oba tyto kulturní počiny jsou zde v hojném počtu zachované, a to ve své původní podobě. Když přihlédneme k dalším historickým památkám a okolní překrásné přírodě čítající i raritní druhy fauny a flóry, jistě stojí za to Křečovice navštívit nejen jako čtenář této knihy, ale také osobně.

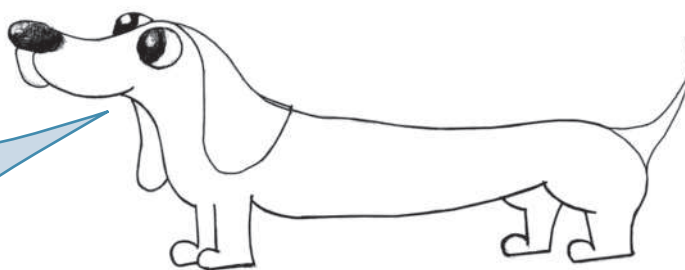

KŘEČOVICE A JEJICH HISTORIE

1.–9. ročník

V literatuře se uvádí, že znak rytířů Křečovických z Křečovic znázorňuje chrta ve skoku na červeném štítě. Později přibyl obrázek rostliny střevličníku a červené housle upomínající Mistra Josefa Suka.

Jméno obce a počátky její historie

Název obce se podle historiků pravděpodobně odvozuje z osobního jména Křeč.

V Křečovicích stávalo sídlo rytířů Křečovických z Křečovic, kteří zde založili kostel sv. Lukáše připomínaný už v roce 1350. V literatuře se uvádí, že znak rytířů Křečovických z Křečovic znázorňuje chrta ve skoku na červeném štítě. Tento rod žil na své tvrzi až do osudné bitvy na Bílé hoře. Poté Křečovice připadly k panství tloskovskému, jehož majitel, Pavel Michna z Vacínova, držel své poddané v přísné poslušnosti.

Po jeho smrti připadly statky nejstaršímu bratrovi Václavu Michnovi z Vacínova. Bezdětný Václav zemřel 23. 5. 1667 a dědicem se stal bratranec Sigmund Norbert z Vacínova. I ten brzy zemřel a panství přešlo na Alžbětu, rozenou hraběnkou Lažanskou z Bukové, a její dva syny Jiřího Václava a Ferdinanda Františka. 8. listopadu 1669 se stal majitelem zadluženého panství a statku Václav Karel Čelibský svobodný pán ze Soutic a na Skrýšově. Jmenovaný byl 28. listopadu 1669 povýšen do stavu hraběcího. Zemřel roku 1687 a byl pochován v kostele v Týnci nad Sázavou. Po něm zůstal dědicem jeho syn Jan Václav hrabě Čelibský ze Soutic a na Skrýšově.

Ten prodal panství roku 1707 Jeronýmu Colloredovi z Walsse. Jmenovaný majitel rozšířil koupí značně své statky. Roku 1726 zemřel a za rok poté přešel Tloskov trhem na Jáchyma hraběte Pachtu z Rájova. Zbožností, dobročinností a šlechtetností byl příkladem šlechty i poddaným. Dosáhl neobyčejného věku 105 let. Byl pětkrát ženat. Pátá manželka Antonie Údrecká z Údrče jej svou marnotratností uvedla v takové dluhy, že smutně opouštěl Tloskov, kde 70 let panoval. Dostal příbytek od hraběte Vrtby v zámku ve Vrchotových Janovicích. Roku 1872 přešel Tloskov v majetek Čenka Daňka. Roku 1893 se osiřelého panství ujal syn Čenka Daňka. Brzy – ve věku 38 let – zemřel a v roce 1918 obdržel panství dr. Oskar Daněk a jeho bratr Vincenc.

Roku 1923 byla provedena parcelace dvora v Křečovicích a byl uskutečněn prodej parcel. Ten provedl pozemkový úřad.

Život v obci před první světovou válkou a během ní

Mezi lety 1875–1902 se ve funkci hlavního představitele obce vystříдалo celkem šest starostů, a významných událostí pro život v Křečovicích bylo v tomto období hned několik.

Roku 1877 během úřadování starosty Františka Daňka vznikla myšlenka na zvolení obecního posla. Stal je jím František Bára a jeho úkolem bylo vyzvedávat v Neveklově jednou týdně poštovní zásilky pro

své spoluobčany. Dotyčného roku 1884 vystřídala ve funkci paní Anna Doležalová. Státní poštovní úřad byl v obci zřízen v květnu roku 1903, a to s jedním poštmistrem a dvěma posly. Pěší doručování a následné závazky zásilek na ruční káře byly nahrazeny roku 1913 přepravou krytým vozem. Pošta byla v Křečovicích zrušena během 1. světové války roku 1916.

Pozitivní vliv na rozvoj Křečovic mělo roku 1893 i otevření nové silnice z Vlkoníc do Velběh, která obcí procházela. Do té doby byly cesty v okolí natolik špatné, že se do Prahy muselo jezdit přes Prosenice, Klimětky a dále přes Neveklov.

Významnou událostí bylo založení sboru dobrovolných hasičů 24. září roku 1899. Myšlenka na jeho vznik předcházela nešťastná událost, kdy skupina dětí z Křečovic založila v obci požár. Ten se sice podařilo uhasit, ztráty na majetku některých občanů však byly značné.

Již měsíc po samotném ustanovení spolku valnou hromadou čítal jeho sbor 25 členů, z nichž si každý musel na své vlastní náklady pořídit čepici a stejnokroj.

Událostí velkého formátu bylo následné pořízení stříkačky v srpnu téhož roku, pro kterou bylo vystavěno i nové hasičské skladiště, a založení vlastní hasičské knihovny v červnu 1903.

26. července 1914 vyvěšuje tehdejší křečovický starosta pan Alois Hrubant na popud okresního hejtmanského v Benešově po obci plakáty s vyhlášením mobilizace, která přikazovala narukování všech vojínů z obce do čtyřadvaceti hodin. Celkem narukovalo do války 106 mužů ve věku 18–50 let, z nichž někteří se již živí do své obce nevrátili a jiní utrpěli vážná zranění, pro která zůstali invalidními. Několik místních rodáků také působil v legiích v Rusku a v Itálii.

Veškerá úroda z roku 1915 byla zabavena pro účely válečného obilního ústavu, pro potřeby válečného hospodářství byly též obci zabaveny kostelní zvony, hromosvody i varhanní píšťaly.

Zpráva o konci 1. světové války se dostala z Prahy prostřednictvím telegrafních stanic přes Sedlčany až do Křečovic. Tam ji oznámila rodina Hermova a posel pan Kolinger, který právě z Sedlčan vozil do obce poštovní zásilky.

Lidé poté začali strhávat rakouské znaky a 28. října 1918 přivítali vznik samostatného Československa.

Památník obětem 1. světové války na návsi v Křečovicích

Život v obci po první světové válce

Poté co se roku 1919 vzdal svého úřadu starosta Křečovic pan Alois Hrubant, převzal správu obce pan Josef Plachý. Na jaře se pak uskutečnily první svobodné volby v nové republice, do nichž kandidovali zástupci dvou stran – strany agrární a strany československých socialistů.

Starostou byl zvolen výše již zmíněný Josef Plachý, kterému měli být ku pomoci dva radní a náměstek.

Důležitým mezníkem byla plánovaná elektrifikace obce, o níž bylo rozhodnuto obecním zastupitelstvem v listopadu roku 1926. Projekt ztroskotal na nedostatku financí, ovšem již roku 1931 byla jeho myšlenka obnovena Družstvem pro rozvod elektrické energie v Křečovicích.

V roce 1932 započala instalace rozvodů elektrické energie v domácnostech a v srpnu téhož roku byly v hostinci U Jirásků slavnostně rozsvíceny první žárovky. Plán na veřejné osvětlení zůstal ovšem zatím odložen.

S jarem roku 1922 se obnovil provoz pošty, jejíž poštmistrovou se o rok později stala slečna Anna Tichá. Po několikerém stěhování zakotvil roku 1932 poštovní úřad v domě paní Hrubantové, kde bydlel tehdejší poštovník pan František Jun.

Doba po první světové válce přála i vzniku rozličných spolků. Nejinak tomu bylo i v Křečovicích. Podrobnosti se dočtete v samostatné kapitole.

Zajímavostí poválečných let je záznam o silných mrazech, které zaskočily obec a její občany v lednu roku 1929. Teplota klesla až k únorovým $-32\text{ }^{\circ}\text{C}$, což přineslo nemalé obtíže. Úlevy v podobě mírné oblévy se Křečovice dočkaly až v polovině března.

Pohled na Křečovice – dobová pohlednice z roku 1926

Život v obci po roce 1935

Druhá světová válka se svými důsledky nevyhnula ani Křečovicím a jejich okolí.

Dne 14. března 1942 vešla v platnost vyhláška o nuceném vystěhování části Neveklovska z důvodu zřízení výcvikových prostor pro armádní účely.

Rok poté, 28. června 1943, bylo nařízeno i vystěhování Křečovic a přilehlých obcí. Občané se většinou přestěhovali na nedalekou Živohošť, která nebyla součástí zabraného území, přičemž si s sebou směli vzít jen to nejnutnější. Veškerý další jejich majetek byl vyvlastněn a opuštěné domy pak sloužily jako terče v palebné zóně výcvikového prostoru.

Mobiliář kostela sv. Lukáše byl umístěn do Zdislavic.

Po osvobození naší republiky se do zpustošené obce vrátili i křečovičtí občané a jali se pracovat na její obnově.

Od roku 1945 se o obec staral místní národní výbor (MNV), přičemž od roku 1948, kdy moc v zemi převzala Komunistická strana Československa, začíná mimo jiné proces společného vlastnictví výrobních prostředků. Tak vzniká 30. srpna 1949 i v Křečovicích Jednotné zemědělské družstvo, jehož činnost byla velmi úspěšná a přinesla obci i jejím obyvatelům mnoho výhod.

O aktivitách družstva se více dozvíte v kapitole popisující hospodářskou činnost Křečovic a přilehlých osad. Stejně tak je další samostatná kapitola věnována spolkové činnosti, jejíž rozmach začal v obci po druhé světové válce.

Památník padlým hrdinům v Hořeticích (součást Křečovic)

JZD Mír Neveklov – vstupní brána

Současnost

V současnosti plyne život v obci poklidným tempem. Na vysoké úrovni je občanská vybavenost, která čítá základní a mateřskou školu, ordinaci praktického lékaře, poštovní úřad a prodejnu smíšeného zboží.

Velmi dobrá je dopravní dostupnost do větších měst, jako jsou Neveklov, Benešov a Sedlčany, která je zajišťována četnými autobusovými spoji. Obec se snaží o kvalitní život svých občanů, mj. i členstvím v Místní akční skupině Posázaví. Díky této spolupráci se daří zajišťovat finanční prostředky i jiné výhody pro obyvatele obce.

Křečovice v současnosti – letecký snímek

V obci aktivně pracuje několik spolků, a to Jednotka požární ochrany, Sdružení dobrovolných hasičů v obcích Křečovice, Nahoruby, Krchleby a Hořetice a TJ Vltavan Křečovice. Pravidelně jsou také pořádány různé kulturní a společenské akce.

Své první housličky dostal Josef Suk už jako osmiletý od své maminky a tou dobou odehrál svůj první koncert. V jedenácti letech byl přijat na Pražskou konzervatoř a následně do hudební skupiny Antonína Dvořáka. Poté už měl brány do hudebního světa otevřeny.

Hudební skladatel Josef Suk

Narodil se 4. 1. 1874 v Křečovicích jako třetí dítě v rodině. Jeho otec pracoval jako učitel na zdejší škole.

Protože se u něj již jako u osmiletého projevil talent k hudbě, dostal od své maminky v osmi letech své první housle. Na tyto své housličky hrál první koncert, a to v hostinci U zlaté koruny v Sedlčanech. Otec malého Josefa měl mnoho práce spojené se svým zaměstnáním, a tak se malý hošík učil na housličky u „šumaře“ Plachého, který bydlel také v Křečovicích.

Kde se ale vzal takový talent k hudbě v malém Josífkovi?

Ze strany maminky se mu dostalo nadání ze starého rodu kantorů hudebníků, protože nejstarší z tohoto rodu – Karel Český – učiteloval již na počátku 17. století. Také Sukův prapraděda Jan Český byl učitel, i Matěj Český – praděda. Sukův otec, také Josef, přišel do Křečovic jako učitelský pomocník a přiženil se do tohoto starého rodu kantorů.

V jedenácti letech se chlapec dostal na Pražskou konzervatoř a od té doby mu nastalo mnoho učení a soustředěné práce. Housle studoval u Antonína Bennewitze, harmonii u Josefa Foerstra a hudební skladbu u Karla Steckera.

Na konci roku 1890 byl přijat do hudební skupiny Antonína Dvořáka a teprve tehdy se pro něj otevřely ty pravé brány hudebního světa.

Josef Suk je ale znám především jako člen Českého kvarteta, ve kterém setrval více jak 40 let. Při hraní v tomto kvartetu poznal umělec hudební kulturu mnoha zemí.

Byl to nejen významný skladatel, umělec, ale také vychoval celou řadu významných českých skladatelů.

Oženil se s dcerou Antonína Dvořáka Otilií, kterou nadevše miloval.

Za svého života napsal 37 skladeb. Můžeme si pamatovat symfonickou hudbu k Zeyerově pohádce Radúz a Mahulena, Serenádu Es dur, opus 6, která získala světový ohlas.

V tomto období se hrála své lásce k Otilii. Avšak posléze zasáhla jeho život ztráta dvou jemu nejbližších lidí. V roce 1904 zemřel Antonín Dvořák a o rok později i jeho dcera. Suk tak přišel o svou milovanou ženu. Po těchto krutých událostech vznikly skladby Asrael, Pohádka léta, Zrání a Epilog.

Mistr Josef Suk zemřel v Benešově 29. 5. 1935 a po smutečních obřadech byl pochován na hřbitově v rodných Křečovicích.

A kdo pokračoval v tomto váženém rodě dál?

Sukův syn **Ing. Josef Suk** (1901–1951) byl zemědělským inženýrem. Měl zálibu v myslivectví, amatérsky se také věnoval hudbě a maloval, hrál v amatérském kvartetu. Klavírista Tomáš Víšek dokonce nahrál na autentickém klavíru v Křečovicích čtyři jeho miniatury pro klavír (společně s třemi drobnými kusy, které napsala jeho matka Otilie). Jeho mladší syn Antonín (nar. 1931) zemřel v mladém věku r. 1961. Starší syn Josef se stal světoznámým houslistou a violistou.

Josef Suk ml. (1929–2011) byl v houslích žákem Jaroslava Kociana. Již jako student byl členem Pražského kvarteta, později se proslavil jako člen Sukova tria, pojmenovaného po jeho dědečkovi. Roku 1961 byl jmenován sólistou České filharmonie. Jeho sólová dráha zahrnovala koncerty po celém světě a na prestižních hudebních festivalech. Roku 1973 začal hrát rovněž na violu. Vytvořil mnoho velmi ceněných nahrávek, šestkrát se stal držitelem francouzské ceny Grand Prix du Disque. Roku 1974 založil ke stému výročí narození svého dědečka Sukův komorní orchestr, jehož uměleckým vedoucím byl do roku 2000.

Po smrti první manželky Marie, která spáchala sebevraždu, se skladatelův syn Ing. Josef Suk oženil podruhé, narození svého třetího syna Jana se však již nedožil. **Jan Suk** (nar. 1952) je plodný esejista, kritik, básník a filosof. S režisérem Petrem Kaňkou vytvořil televizní dokument o skladateli Josefě Sukovi, nazvaný *Dotkl se mě prst boží*, který mj. obsahuje ukázky ze živých záznamů Sukových rozhlasových projevů a hry Českého kvarteta.

Hrob Josefa Suka

VÝZNAMNÉ STAVBY V KŘEČOVICÍCH

1.–9. ročník

Již z poloviny 14. století pocházejí první zmínky o křečovickém kostele sv. Lukáše. Velkou zvláštností je kamenná plastika pohanského boha, tajemný kámen neznámého původu a významu. Nachází se na jižní kostelní zdi, do níž je zasazen zvenku a existuje hned několik teorií o jeho vzniku.

Křečovice mají co nabídnout i milovníkům historických staveb. Patrně nejvýznamnější, a také nejzajímavější památkou je kostel sv. Lukáše. Zajímavý zážitek spojený i s procházkou nabízí Sukova alej a poblíž přes 200 let staré budovy místní základní školy lze navštívit památeční Sukovu světničku. Nejen milovníky Sukovy hudby pak potěší jeho památník, v němž je umístěna expozice památek na Mistrův život a dílo.

Kostel sv. Lukáše

Kostel sv. Lukáše je zasvěcen jednomu ze čtyř evangelistů a prvnímu dějepisci církve. Původně gotická stavba zmiňovaná již r. 1352 byla v 1. polovině 18. století nahrazena novou stavbou barokní se stejným zasvěcením. Prostý kostel je jednolodní o délce přes 30 metrů, vysoký přes 10 metrů a přiléhá k němu hranolová věž s barokní bání.

Kazatelna a hlavní oltář jsou novorenesančním dílem Antonína Suchardy z r. 1910, oltářní obraz sv. Lukáše pochází z r. 1840 a namaloval ho Antonín Jeřábek. Boční oltáře sv. Vojtěcha a Antonína byly zhotoveny r. 1895. V kostelní lodi se dále nachází empírový náhrobek rytíře Josefa Lipovského z r. 1823. Na varhany postavené r. 1900 tu hrával Josef Suk i jeho tchán Antonín Dvořák.

Velkou zvláštností je kamenná plastika pohanského, tzv. „slunečního boha“, tajemný kámen neznámého původu a významu. Nachází se na jižní kostelní zdi, do níž je zvenku zasazen. Bývá považován za symbol usmívajícího se slunce od lidového umělce z neznámé doby, velmi často však také za starověkou památku keltského původu.

Kamenná plastika „slunečního boha“

Farnost Křečovice

Kostel sv. Lukáše

Památník Josefa Suka

Památník Josefa Suka je umístěn v jeho letním domku v rodných Křečovicích. Domek postavil r. 1895 otec slavného hudebního skladatele a houslisty. Rodina ho i se zařízením pak r. 1951 odkázala státu. Nyní je ve správě Národního muzea – Českého muzea hudby.

Jsou zde vystaveny dokumenty k jednotlivým fázím jeho skladatelského vývoje, včetně působení v Českém kvartetu. Expozice obsahuje původní nábytek, obrazy, Sukův klavír zn. Bösendorfer i osobní předměty. Dokumentována je aktivita skladatelská i práce v Českém kvartetu. Památník vznikl po Sukově smrti 29. května 1935. Do domku za ním často dojížděla řada známých osobností české hudby, mezi nimi i Antonín Dvořák či Václav Talich. Ke konci života se Mistr usadil v Benešově a domek uvolnil pro svého syna Ing. Josefa Suka. Ten zde nechal posléze zřídit muzeum.

Sukova alej

Při cestě z Křečovic do Vlkonic, tam, kde se nachází mohyla, je i další významná památka – alej. Ta byla slavnostně vysazena 3. dubna 1938 žáky místní školy na počest 20. výročí založení republiky. Podél cesty jsou do země vsazeny kameny s vytesanými nápisy – názvy jednotlivých Mistrových děl. Tyto kameny byly přivezeny z různých obcí během jara 1938.

A co je za nápisy na kamenech a odkud jsou?

Sedlčany – Životem a snem

Chlum – Meditace sv. Václava

Pardubice – Sbory

Svatý Ján – Praga

Vysoký Chlumec – tady nápis chybí

Křečovice – Zrání

Živohošť – Pod jabloní

Neveklov – také bez nápisu

Nad těmito kameny se slavnostně vypíná k nebi mohyla s nápisem HUDBA JE JAKO MODLITBA

Rodná světnička Josefa Suka

Rodná světnička se nachází v Základní škole Josefa Suka a mateřské škole v Křečovicích, avšak přístupná je pouze přes hřbitov (půjdete kolem hlavního vchodu, okolo hrobu J. Suka – je zde na stromě umístěna směrová šipka).

Rodná světnička hudebního skladatele Josefa Suka v Křečovicích doznala v roce 2000 podstatných změn. Díky zájmu a péči vnuka skladatele Josefa Suka a jeho choti, kteří hradili finanční náklady, obec Křečovice prováděla úpravy rodné světničky a přístupu přes křečovický hřbitov, což bylo přáním jmenovaného umělce. Interiér byl realizován dle návrhu a z památek houslového virtuosa Mistra Josefa Suka. Můžete si zde prohlédnout fotky z významných událostí a se známými osobnostmi, čestné diplomy, Mistrův klavír atd.

Návštěvu rodné světničky si předem domluvte s Obecním úřadem Křečovice. Rodná světnička je otevřena vždy poslední neděli v květnu, kdy se koná v kostele sv. Lukáše vzpomínkový koncert na Mistra Josefa Suka.

Základní škola Josefa Suka a mateřská škola Křečovice

Jak vlastně historie základní školy začala?

První zmínky o kantorování v Křečovicích jsou od 29. ledna 1781, kdy se do Křečovic přistěhoval Jan Český, který nejdříve začal vyučovat v najaté místnosti ve statku u Špatenků č. 27. Ustanoven jako učitel v Křečovicích byl 3. května 1782. Ve vyučování mu pomáhali jeho dva synové Matěj a Jan.

V roce 1819 byla postavena školní budova č. 37 patronem Bedřichem hrabětem Pourtalès a byla vysvěcena roku 1821. Byla jednotřídní a chodilo do ní tenkrát 280–300 dětí.

Foto: archiv školy

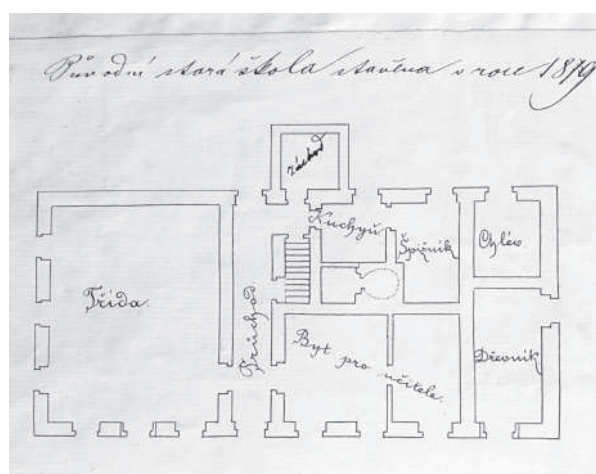

Foto: archiv Benešov

Kolem roku 1890 byla započata stavba dvoutřídní školní budovy s bytem pro třídního učitele. Vyhotovený plán byl svěřen staviteli F. Maříkovi z Neveklova. Rozpočet činil 5 550 zl., později byl zvýšen na 6 066 zl. 63 kr. Stavba byla dokončena 12. srpna 1893.

Krajina Josefa Suka

Na základě výnosu Veleslavné c. k. zemské školní rady ze dne 7. srpna 1888 číslo 30803 uložila sl. c. k. okresní školní rada rozkazem svým ze dne 11. dubna 1890 číslo 928 místní školní radě v Křečovicích, aby uskutečnila a provedla potřebnou stavbu dvoutřídní školní budovy dle určeného plánu a rozpočtu, což bylo stavebnímu úřadem v Táboře ze dne 28. března 1885 a ze dne 22. května 1887 schváleno.

Na dlouhé rokování a přimlouvání řídícího učitele usnesla se konečně m. šk. rada ve schůzi své protokolem ze dne 26. dubna 1890, že se tedy se stavbou dnem 1. dubna 1891 započne a vyzvala osm pánů stavitelů, by své oferty do dne 30. července 1890 podali.

Dne 13. července 1890 sešli se členové m. šk. rady ke schůzi, by se uradili, zdali by se obmyslná přístavba příhodnějším a výhodnějším způsobem uskutečnit dala. A uznali sepsaným protokolem ze dne 13. 7. 1890 za výhodnější přístavbu tu provést ve spojení s bytem řídícího učitele, kterážto přístavba provedla by se ve stejné čáře se školou starou a dosahovala by až k nynější cestě.

Dle protokolu místní šk. r. ze dne 30. prosince 1891 zadala přístavbu dvou nových tříd staviteli panu F. Maříkovi z Neveklova dle schváleného rozpočtu 5 550 zl. Písemnou smlouvou se pan stavitel zavázal, že v dubnu 1892 bude celá stavba úplně provedena a odevzdána.

S přístavbou dvou nových tříd a bytu řídícího učitele se započalo dne 20. srpna 1892. Hned v počátku se ukázaly velké problémy při kopání základů. Do 4 m hlubokých základů naplněných vodou dřevěné stěny byly položeny a na těch se počalo vyzdívati, 5. listopadu nastaly mrazy, práce se musely zastavit a na jaro přeložiti.

V prosinci 1892 po mnohém vyjednávání s panem stavitelem zvýšil se rozpočet na 6 066 zl 63 kr. Dle dopisu stavitele pana Maříka ze dne 12. srpna 1893 dokončena byla přístavba školy v Křečovicích.

Razidlo školy – vl. foto (archiv Benešov)

Slavnostní svěcení pětitřídní školy v Křečovicích se konalo dne 28. září 1893 ve 2 hodiny odpoledne.

A pak šel čas dál a dál. Přišla první i druhá světová válka, obě škola přestála a její poslední modernizace vypadala takto:

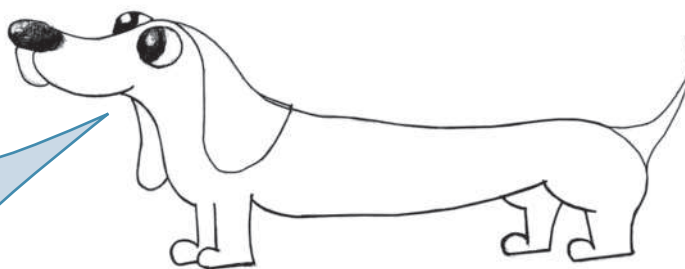
Základní škola v Křečovicích prošla v roce 2017 většími opravami, jež se týkaly odpadů, vodovodního systému, šatny a osvětlení v tělocvičně, vyměněna byla také akumulční kamna. Souběžně s těmito opravami se událo několik nečekaných změn a obecní byt, který je součástí budovy školy, zůstal prázdný. Pan starosta společně s ředitelkou školy již několik let řeší rozšíření a zvyšování kapacity prostor. Uvolněný byt byl proto přestavěn na školní družinu.

Musel však projít rozsáhlými opravami. Byla nutná nová elektroinstalace, odpady, vodovod, akumulční kamna, osvětlení, vybudování toalet pro dívky a hochy. Jelikož byla budova postavena v roce 1819, muselo se počítat i se zednickými pracemi. Celková rekonstrukce nakonec stála obec asi 630 000 Kč a škola z rezervního fondu zaplatila 100 000 Kč za výměnu zastaralých akumulčních kamen.

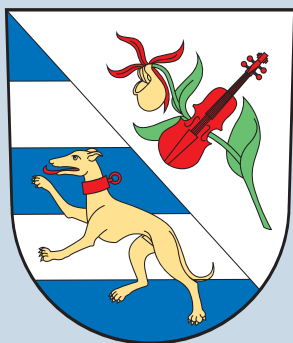
Školní družina má svůj vlastní vchod s přístupovou cestou, kterou nechala obec také upravit, rozšířit a zpevnit, aby byla bezpečná. Z prostorné šatny se žáci mohou dostat do tří místností. Zadní místnost je uzpůsobena k relaxaci, odpočinku, konstruktivním hrám. V druhé místnosti je pracovna pro děti, kde hrají společenské stolní hry, mohou si psát domácí úkoly nebo malovat, třetí místnost je určena na výtvarné a pracovní činnosti nebo zájmové vzdělávání.

K nevýhodě naší školy patří, že jde o malotřídní typ zařízení, tudíž vzniká vše z mála. Přesto jsme za to rádi, protože právě to málo nám dává klidné, přátelské, rodinné prostředí bez patologických jevů. Snažíme se poskytovat kvalitní zábavné a zajímavé informace i výuku, pořádáme spoustu veřejných akcí, společných projektů propojených s mateřskou školou i školní družinou, a to v krásném vesnickém prostředí plném přírody, která nám dává mnoho inspirace k zábavnému učení a získávání potřebných znalostí. Jsme si vědomi, že bez podpory obce bychom tyto šance a možnosti neměli, a proto jsme moc rádi a vděční, že obec naši malinkou školu chce zachovat a vkládá do jejích oprav, rekonstrukcí, modernizací a rozšiřování opravdu nemalé částky. To vše nám dává spoustu chuti, energie a motivace pro další práci v naší školičce.

Křečovický potok je právem přírodní památkou, která se stává cílem nejen turistů, ale zejména badatelů z oblasti přírodních věd. V potoce jsou druhově bohatá společenstva sinic i řas, v jeho okolí se vyskytují zákonem chráněné živočichové. Za zmínku stojí také v okolních lesích žijící světlá mutace daňků evropských.

Základní údaje

První zmínka:	1352
Počet obyvatel:	748 (1. 1. 2012)
Plocha katastru:	31,86 km ²
Nadmořská výška:	365 m n.m.
Adresa obecního úřadu:	Křečovice 9, 257 56
Adresa webu:	www.obec-krecovice.cz
Souřadnice:	49° 43' 24" s. š. 14° 28' 47" v. d.

Vymezení, poloha obce a geologické poměry

Obec Křečovice se nachází ve Středočeském kraji asi 50 km jižně od hlavního města Prahy. Spadá do správního obvodu obce s rozšířenou působností Benešov, pod správní obvod pověřeného Obecního úřadu Benešov. V roce 1976 vznikla sloučená obec Křečovice s osadami Živohošť, Nahoruby, Vlkonice u Neveklova, Křečovice u Neveklova a Hořetice. Jejimi dalšími částmi jsou Brdečný, Hodětice, Hůrka, Krchleby, Lhotka, Poličany, Skrýšov, Strážovice a Zhorný.

V současné době se tak Křečovice skládají celkem ze 14 částí ležících na šesti katastrálních územích:

- *Křečovice u Neveklova* – části Křečovice, Skrýšov a Zhorný
- *Hořetice* – části Hořetice, Brdečný, Hodětice, Hůrka a Strážovice
- *Krchleby* – části Krchleby a Lhotka
- *Nahoruby* – části Nahoruby a Poličany
- *Vlkonice u Neveklova* – část Vlkonice
- *Živohošť* – část Živohošť

Dle geomorfologického členění patří Křečovice a okolí k Českomoravské soustavě, konkrétně okrsku Neveklovská pahorkatina. Jeho značná část je realizována komplexem hlubinných vyvřelin z doby starohor a starších prvohor. Okolí pak tvoří zvlněná krajina obsahující zemědělskou půdu, menší lesy a poměrně značný podíl volné zeleně.

Přírodní zajímavostí je zejména Křečovický potok, konkrétně pak jeho kilometr dlouhá část mezi obcemi Lipová–Skrýšov–Křečovice. Křečovický potok je právem přírodní památkou, která se stává cílem nejen turistů, ale zejména badatelů z oblasti přírodních věd.

Okolí potoka je tvořeno potočným luhem, vlhkými loukami a listnatými porosty. V potoce jsou druhově bohatá společenstva sinic i řas. Vzácný je zejména výskyt ruduchy, neboli červené řasy [(Rhodophyta, syn. Rhodoplantae) je eukaryotní organismus schopný fotosyntézy, proto se tradičně řadí mezi rostliny. Většina druhů je mnohobuněčných, 90 % žije v mořích, hlavně v tropických vodách. Korálnínatní ruduchy, které inkrustují svou buněčnou stěnu uhličitánem vápenatým, tvoří velkou část korálových útesů. Další druhy ruduch jsou konzumovány jako potravina nebo se z nich vyrábí agar.]

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Ruduchy>

V 80. letech minulého století bylo popsáno několik zcela nových druhů řas, bohužel však kvalita vody natolik poklesla, že v současnosti již tyto nebyly nalezeny.

Vzhledem k poklesu hospodaření v okolí potoka zde došlo k rozšíření ostřice třeslicovité a chrastice rákosovité. Můžeme zde spatřit také blatouch bahenní, pcháč zelinný, skřípinu lesní, tužebníků jilmový či přesličku bahenní. Ve vlhkých částech nalezneme skupiny vysoké ostřice.

Ze stromů je krom náletových dřevin hojně zastoupená olše lepkavá, dub letní, jasan ztepilý, vrba křehká, bříza bělokorá, lípa srdčitá, jeřáb ptačí a dokonce i topol kanadský.

Keřové patro tvoří mimo jiné angrešt, líska, bez, hloh a štěmcha.

Za zmínku stojí jistě i původní a nepůvodní druhy bylin – netýkavka žláznatá a malokvětá, kuklík městský, česnáček lékařský, kopřiva dvoudomá, bršlice kozí noha, netýkavka nedůtklivá, ostřice řídkoklasá i přeslicovitá, blatouch bahenní, sasanka hajní, řeřišnice hořká a vrbina penízková. Zajímavostí je výskyt chmele otáčivého.

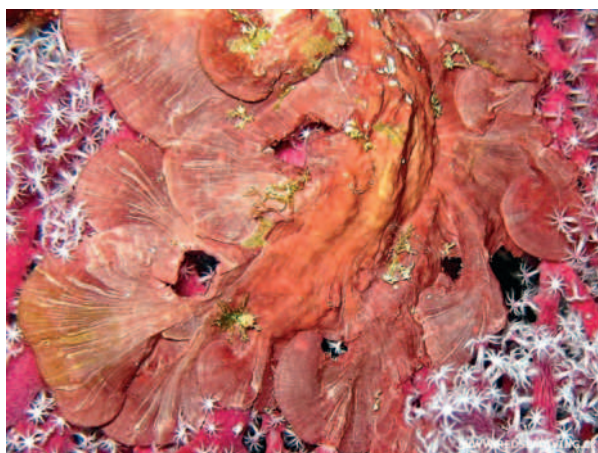
Fauna Křečovic a jejího okolí není ničím výjimečná, příroda je osídlená běžně se vyskytujícími živočichy daného prostředí. V minulosti byl sice uváděn výskyt vzácných druhů živočichů, ti však v průběhu desítek let z lokality vymizeli. Jednalo se zejména o druhy spjaté s čistým vodním prostředím – raci, kuňka obecná a rosnička zelená. Ti nemají v současnosti vhodné prostředí k rozmnožování. Většina jejich přirozeného území zarostla dřevinami a je silně zastíněna. To je problém i pro reprodukci dříve hojně zastoupené ještěrky zelené.

I přes výše popisovaná fakta je křečovická příroda poměrně bohatá na zástupce mnohých živočišných druhů.

V okolí potoka lze běžně potkat skokana hnědého, ropuchu obecnou a slepýše křehkého. Přímo v potoce se vyskytují běžné druhy menších ryb.

Křečovický potok

<http://www.redseadiving.cz/Data/Sites/1/media/ruducha.jpg>

Chmel otáčivý

Ptáci jsou zastoupeni cca dvaceti druhy. Jmenujme alespoň kachnu divokou, poštolku obecnou, strakapouda velkého, kosa černého či drozda zpěvného. Každoročně přilétá volavka. Zajímavostí může být rozhodně výskyt šoupálka dlouhoprstého, konipasa bílého nebo brhlíka lesního. Opakovaně byl spatřen i ledňáček říční.

Šoupálek dlouhoprstý

Daněk evropský

V poměrně rozsáhlých lesích nad Křečovicemi v oblasti zvané Lhotka dominují zejména savci, a to především srnec obecný, prase divoké, běžné zahlédneme i lišku obecnou. Raritním je jistě výskyt volně žijících daňků evropských v jejich bílé mutaci, které doprovází vpravdě strašidelná pověst. Myslivec, který by takové zvíře zastřelil, sám odejde do roka na věčnost.

Z obcí, které jsou součástí katastrálního území obce Křečovice, je v této kategorii pravděpodobně nejzajímavější Živohošť, a to z důvodu proměny krajiny, kterou v 50. letech minulého století prošla.

Zatímco ještě před první světovou válkou byla Živohošť rozrůstající se osadou, do níž se sjížděli turisté, již roku 1933 byla zmiňována první rozhodnutí o stavbě slapské přehrady přímo v tomto místě. Ta byla několikrát odkládána a realizace započala až roku 1948. Tehdy byla Živohošť vystěhována, jelikož celá obec ležela v zátopovém pásmu. V průběhu června roku 1954 pak došlo k zatopení celé osady.

V současnosti známá a velmi oblíbená rekreační oblast vznikla až postupem času, a to v okolí samotného vodního díla.

Téhož roku byl na slapské přehradě také zahájen provoz lodní dopravy. Vodní nádrž má velký význam. Slouží především jako ochrana před povodněmi, v neposlední řadě také k rekreačním účelům. V letní sezóně zde probíhá také pravidelná linka lodní dopravy, individuální vyžití na motorových člunech či plachetnicích pak s přihlédnutím k povětrnostním podmínkám i v jiných ročních obdobích.

Živohošť

Hořetice

Krchleby

Nahoruby

Vlkonice

Cesty v Křečovicích a jejich okolí bývaly dlouhá desetiletí velmi špatné. Obyvatelé vesnice byli zvyklí spoléhat se sami na sebe a své nohy, ti šťastnější využívali povozů tažených voly, koňmi. Běžné bylo dojít pěšky až do Benešova, Sedlčan nebo Neveklova. Silnice se zde lidé dočkali až roku 1893.

Cesty v Křečovicích a jejich okolí bývaly dlouhá desetiletí velmi špatné. Obyvatelé vesnice byli zvyklí spoléhat se sami na sebe a své nohy, ti šťastnější využívali povozů tažených voly, koňmi. Běžné bylo dojít pěšky až do Benešova, Sedlčan nebo Neveklova, což čítalo vzdálenost až několik desítek kilometrů. Do Prahy se bylo možné dostat cestou pouze přes Prosenice, Kliměnice a Neveklov. Teprve roku 1893 se místní dočkali silnice. Ta vedla z Vlkonic od bývalé Moučkovy stodoly Křečovicemi do Velběh a jejím stavitelem byl unhošťský podnikatel Bauer.

Obyvatelé Krchlebska využívali pouze polní cestu, a to až do roku 1910, kdy vznikla 2,5 km dlouhá silnice do Křečovic.

Válečná doba výstavbě kvalitních komunikací v obci a jejím okolí příliš nepřála. Teprve roku 1972 se obyvatelé dočkali nové silnice směrem k osadě Paseky a roku 1978 byla vybudována silnice na trase Křečovice–Strážovice–Hořetice a Hodětice.

V současnosti protíná Křečovice důležitá silnice ve směru od Prahy na Sedlčany, Příbram a Týn nad Vltavou.

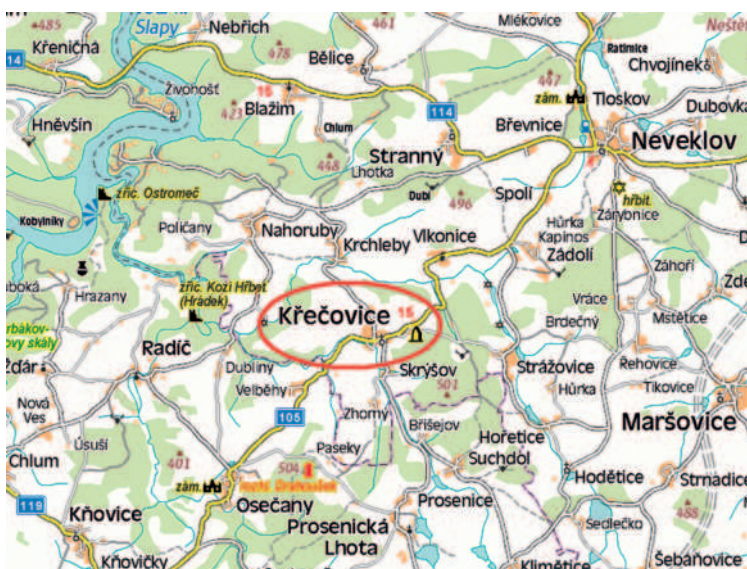
Křečovicemi prochází komunikace II/105 Jesenice–Jílové u Prahy–Neveklov–Křečovice–Sedlčany–Milevsko.

Občané mohou využívat autobusovou dopravu až do cílových destinací Týnec nad Sázavou, Sedlčany, Rožmitál pod Třemšínem, Příbram, Plzeň, Neveklov, Benešov.

Autobusové linky směrem na Benešov a Sedlčany jsou čteně využívány zejména žáky, studenty a pracujícími.

Obcí ani jejím okolím neprochází železniční trať.

Příznivci turistiky jistě ocení turistickou trasu Neveklov–Strážovice–Křečovice–rozhledna Drahoušek–Sedlčany, na ní lze spatřit mnoho zajímavostí a přírodních krás.

Roku 1949 vzniká v Křečovicích Jednotné zemědělské družstvo. Vedle prosperity přineslo obyvatelům obce i slávu – právě zde se odehrává velká část děje filmu "Vesničko má středisková", který zde v letech 1984–1985 natočil režisér Jiří Menzel a v němž si zahráli krom známých herců i někteří místní obyvatelé.

Z historického pohledu na hospodářství obce s přihlédnutím k možnostem dané lokality můžeme usuzovat, že se nijak významně nelišilo od situace běžné pro tehdejší venkov.

V dávných časech drželi hospodářskou situaci pevně v rukou majitelé křečovického panství, rytíři Křečovičtí z Křečovic, posléze pak Pavel Michna z Vacínova, který je připojil ke svému dosavadnímu panství tloskovskému. Majitelé křečovického panství se poté střídali buď na základě rodové příbuznosti nebo – a to nejednou – z důvodu zadluženosti a následného prodeje majetku. Zisk z hospodaření na křečovických panstvích vždy přinášely zejména místní lesy, pole, louky a pastviny. Roku 1923 byla provedena parcelace dvora v Křečovicích a pozemkovým úřadem byl uskutečněn prodej pozemků.

Důležitým momentem v životě místních obyvatel i jejich podnikání byla výstavba silnice v posledních letech 19. století, a zejména elektrifikace obce, o kterou se zasloužilo Družstvo pro rozvod elektrické energie v Křečovicích, založené roku 1931.

Hospodářství Křečovic a přilehlých osad zásadně poznamenaly události 2. světové války, kdy bylo obyvatelstvo nuceně vystěhováno a do oblasti se přesunuly oddíly SS, aby ji využívaly jako své cvičiště.

V souvislosti s poválečnými změnami ve společnosti vzniká pak 30. srpna 1949 i v Křečovicích Jednotné zemědělské družstvo (JZD), které postupně sjednotilo vlastnictví dobytka a nakoupilo nové stroje. Předsedou se po řídícím učiteli panu Nováčkovi záhy stal členskou schůzí zvolený pan Antonín Mařík.

Roku 1954 se JZD pustilo do výstavby drůbežárny na Drahách a tři roky poté byl dokončen i vepřín. Provedena byla přestavba usedlosti „U Váňů“ na kanceláře JZD a MNV, vystavěl se nový kravín pro téměř 180 kusů dojníc. Roku 1967 se JZD Křečovice sloučilo s částí družstva ze Zádolí. Družstvo prosperovalo a roku 1975 byla předána jeho členům do užívání první bytovka v obci.

V roce 1976 došlo ke sloučení JZD Vltavan Křečovice s JZD Mír Bělce pod společným názvem JZD Mír Neveklov. Následně došlo k výstavbě skladu na obilí, haly na výkrm skotu, mechanizovaného skleníku, skladu brambor s třídírnou a silážního žlabu.

Dlouhá léta využívalo JZD k různým účelům také zámek v Krchlebech. Zde byla roku 1978 zřízena Okresní síň zemědělských tradic, poté také vystavena starší zemědělská technika a nářadí. V prvním patře zámku se nacházela expozice přibližující průběh druhé světové války a síň tradic místního JZD. Slavnostní otevření objektu proběhlo v březnu roku 1986. V plánu byly i úpravy dvora a stájí, k nim už ale po listopadu 1989 nedošlo a rok poté byl zámek předán původním vlastníkům.

Zemědělské družstvo je v Křečovicích zachováno dodnes a spolu s divizí Stranný je provozováno společností Neveklov, a. s. Hospodáři v oblasti členité pahorkatiny s průměrnou nadmořskou výškou okolo 420 m n. m. Obchodní korporace se zabývá živočišnou i rostlinnou výrobou. V živočišné výrobě se jedná zejména o chov jalovic, výkrm skotu a výrobu mléka, v rostlinné výrobě pak o pěstování plodin určených pro potřeby živočišné výroby, obilí a olejnin.

Příhodný charakter krajiny přeje zemědělskému podnikání také menších zemědělců. V okolí lze najít více soukromých farmářů zaměřených na produkci mléka a regionálních výrobků z vlastního zemědělství a chov hospodářských zvířat.

Ke zkvalitnění společenského života v obci měla přispět i výstavba místního hostince, která započala na podzim roku 1949. Práce na ní byly prováděny v rámci stavební obnovy státu a řídil je stavitel Cyril Beran z Křečovic.

Z historických informací se dozvídáme, že v dávných časech pestřejší hospodářské aktivity pravděpodobně probíhaly také v dalších přilehlých malých obcích a osadách. Mezi ně patří i Nahoruby, jedna z nejstarších osad v Čechách. Polnosti a lesy zde vynášely zisk již za doby knížete Oldřicha. K Nahorubům patří už od pradávna množství samot. Jejich majitelé se živili zejména rolnictvím a chovem dobytka. Slavným byl místní hostinec Percule, v dávných časech hojně navštěvovaný zejména voráři, kteří zde pravidelně nocovali při pěších návratech na jih Čech. Vyhlášené byly i zdejší tancovačky, později zábavy a plesy. Provoz tohoto hostince skončil roku 1959.

Další lokalita, Hodětice, je v historických pramenech uváděna v souvislosti s již zmiňovaným Karlem Michnou z Vacínova. Ten původně prosperující statek tak zadlužil, že musel být následně prodán ve veřejné dražbě. Ve známost vešla osada díky svému lihovaru, jehož zánik se datuje k roku 1975, a oblíbenému hostinci. V obci se dále nacházela kromě dvoutřídní školy i kempelíčka.

Stranou nezůstaly ani další osady přináležící ke Křečovicím – poblíž osad Strážovice a Vlkonice stával svého času v širokém okolí známý a dobře prosperující Krampeřův mlýn. Roku 1893 byla v těchto místech zprovozněna nová silnice směrem do Velbět, která velmi napomohla rozvoji podnikání v této lokalitě. V malé osadě Vlkonice bylo roku 1909 založeno strojní družstvo, které fungovalo dlouhá léta, zlepšily se jak životní, tak i pracovní podmínky místních občanů. Nyní je ve Strážovicích provozována velkovýkrmna vepřů.

Výše již zmiňované Krchleby patřily

Tradiční traktoriáda

Zámek v Krchlebech v současnosti

k obcím hospodářsky velmi úspěšným. Ve druhé polovině 17. století se zde začalo vařit pivo, a to z vlastních výpěstků chmele. Šlo o pivo pšeničné, teprve mnohem později se nabídka rozšířila o pivo ječmenné. Problémem bylo skladování piva, takže konzumaci zajišťovali domácí poddaní, a to v co nejkratším čase. Nebyl také povolen vývoz ani odnášení piva mimo území statku, což platilo pro všechny tzv. statkové pivovary.

Tak jako na jiných panstvích, která se zabírala pivovarnictvím, i zde doplňovala výrobu piva také výroba pálenky. Láh se na krchlebském panství páčil z vína, piva, ovoce i obilí, se sklonkem 18. století pak i z brambor. Stejně jako u piva i panské vinopalny směřovaly odběr své produkce směrem ke svým poddaným. Díky tzv. přímusu je mohla vrchnost ke koupi pálenky či piva dokonce donutit.

V Krchlebech stával také jednokolový mlýn na spodní pohon, který poskytoval své služby širokému okolí.

Další, původně nenápadná osada Živohošť se stala velmi významnou díky výstavbě slapské přehrady, která započala na konci čtyřicátých let minulého století. Původní obec Živohošť byla vystěhována a následně zatopena. Zbytek se postupem let přeměnil ve vyhledávanou rekreační oblast.

K nejkrásnější částí Křečovic patří maličká osada Lhotka, a to zejména pro své rozsáhlé lesy. Počátkem 19. století se zdejší hospodáři zabírali zejména chovem dobytka a zemědělskou činností. O les a jeho podobu se záslužně staral Josef Gut – jím vysázené stromy zde můžeme spatřit ještě dnes.

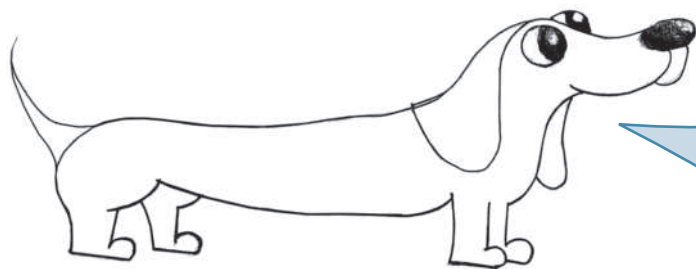
Hospodářská činnost založená na bohatství místních lesů a luk probíhala i v další malé osadě – Poličanech. Nyní zde vyvíjí svoji vlastní hospodářskou činnost řád trapistek sídlící v místním novém klášteře.

Klášteř sester trapistek v Poličanech

Poličany

Milovníci historie a hudby Mistra Suka mají možnost vidět v obci jeho rodnou světničku, místo posledního odpočinku, alej věnovanou jeho památce i dům, který Mistr obýval. Dodnes také přijíždějí do obce zvědaví turisté s cílem navštívit místa, kde probíhalo natáčení slavného filmu "Vesničko má středisková".

Život ve městě a na vesnici je zcela rozdílný. Hlavním rozdílem je způsob života. Lidé ve městech žijí spíše uspěchaně, mají kolem sebe málo přírody. Zatímco lidé na vesnici mají klidnější život a lépe se znají. Každý životní styl má své výhody i nevýhody. Je známo, že lidé z vesnic mají k sobě daleko blíže než lidé z měst a více se znají. Dodržují také víc tradic, které například městští lidé ani neznají. Tyto tradice se předávají z generace na generaci a můžeme je považovat za kulturní dědictví. Zvyky a tradice neustále vznikají a zanikají. Naše prababičky a pradědové dodržovali jistě víc zvyků a tradic, než se dodržuje v současné době.

Spolek divadelních ochotníků Josef Suk v Křečovicích

Hybatelem založení ochotnického divadla byla potřeba finančních prostředků na výstavbu památníku padlým vojákům 1. světové války. Občané doufali, že se pomocí vybraného vstupného za představení podaří získat dostatek peněz na tento bohužel účel.

V listopadu 1920 byl tak založen Spolek divadelních ochotníků v Křečovicích, jehož předsedou se stal pan Jan Kouba. První představení se odehrálo 9. ledna 1921 v místním hostinci a na repertoáru byla veselohra Ferdinanda Olivy „Pojď na srdce mé“.

Spolek divadelních ochotníků

Roku 1924 byl spolek zaregistrován Zemskou správou politickou v Praze již pod novým názvem Spolek divadelních ochotníků Josef Suk v Křečovicích. Teprve v roce 1926 získal vlastní jeviště a o rok později se podařilo zařídit jeho osvětlení, výzdobu a instalaci nápočtovní budky. Jeviště si od ochotníků půjčovali i žáci křečovické školy či Hospodářské školy v Neveklově a Jednota československých domkářů a živnostníků.

Sdružení pořádalo pravidelné Mikulášské zábavy s kulturním programem a maškarní průvody. V březnu roku 1926 vstoupil místní spolek do Ústřední matice divadelního ochotnictva Čsl. v Praze a byl zařazen do Šmahova okrsku v Táboře. Roku 1934 sehráli jeho členové Jiráskovu „Lucernu“ u příležitosti oslavy šedesátin hudebního skladatele Josefa Suka a o rok později svoji činnost ukončili.

Samaritánská stráž sboru dobrovolných hasičů

V únoru roku 1919 byla v nově vzniklé republice založena organizace Československý červený kříž, do níž se záhy přihlásilo 172 zemských spolků, které se účastnily zejména pomoci potřebným během války. O tři roky později vyslal křečovický sbor dobrovolných hasičů své dva členy na samaritánský kurz první pomoci při živelních pohromách a v březnu roku 1928 byla sestavena hasičská samaritánská stráž, jejímž velitelem byl jmenován pan Karel Český. Všichni členové museli složit náležité zkoušky, při kterých získali osvědčení a právo poskytovat první pomoc. Tradice dobrovolných hasičů přetrvala v obci do dnešních dnů.

Dobrovolní hasiči v 70. letech 20. století

Sdružení katolické mládeže

Dne 1. října roku 1933 byla při křečovické farnosti založena organizace sdružující mladé věřící. Předsedou se stal Jan Hartman a pod jeho vedením spolek nejen vzdělával mládež v katolické víře, ale také pro své členy pořádal taneční kurzy, výlety a divadelní představení. Druhá světová válka zasáhla nejen do života jednotlivců a rodin v Křečovicích, ale ochromila i spolkovou činnost. Po jejím skončení se ale občané snažili obnovit své aktivity a zakládali i spolky zcela nové.

V roce 1947 byl založen nový spolek Československý červený kříž v Křečovicích, který navázal na dosavadní činnost samaritánské stráže. V únoru 1957 vznikla v jeho rámci zdravotní skupina, která byla vybavena stejnokrojem a absolvovala různá školení a zkoušky. Členové ČSČK se zúčastňovali soutěží v okresech Benešov a Sedlčany. Roku 1969 byl u příležitosti 50. výročí organizace předán křečovické skupině ČSČK v Praze zástupcem ústředního výboru spolku diplom s pamětní medailí.

Tělovýchovná jednota Vltavan Křečovice

Do počátku 2. světové války neměly Křečovice žádné hřiště, na kterém by se děti mohly sportovně vyžít. Právě za tímto účelem – a také kvůli oblíbené kopané – byl obci roku 1940 zapůjčen soukromý pozemek Na Vrbách, kde bylo vybudováno fotbalové hřiště. Místní chlapci tak mohli trénovat a pravidelně se zúčastňovat lokálních fotbalových soutěží. Vše přerušila již zmíněná druhá světová válka a k obnově fotbalového týmu došlo až na podzim roku 1945. Ne však na dlouhou dobu. Záhy byl pozemek dán k využití místnímu JZD a ještě na konci padesátých let trénovali místní hoši pod vedením pana J. Smolíka na louce Na Pískách. Teprve v následujícím desetiletí došlo díky křečovickým milovníkům sportu k obnově zaniklého hřiště a roku 1962 byl pod názvem Tělovýchovná jednota Vltavan Křečovice založen místní oddíl kopané, jehož předsedou se stal pan J. Senft.

V roce 1973 se k fotbalovému oddílu přidal ještě oddíl jezdecký. Členové obou se pravidelně účastnili různých soutěží a utkání. Mužstvo dospělých dosáhlo v kopané IV. třídy a soutěží se účastnili i dorost a žáci školy. Svépomocí bylo vybudováno hřiště poblíž základní školy, kde byly pořádány pravidelné turnaje v nohejbale a malé kopané. Od roku 1994 postoupil křečovický oddíl kopané do III. třídy, vedle A mužstva funguje i B mužstvo, oddíl dorostu a žáků.

Pod vedením pana V. Brejšky vzniklo v Křečovicích roku 2002 také družstvo stolního tenisu, které existuje dodnes a pravidelně se účastní různých okrskových soutěží.

Myslivecké sdružení

V Křečovicích byla od roku 1948 provozována myslivost prostřednictvím vlastníků či nájemců soukromých honiteb a vlastníků půdy. V padesátých letech minulého století bylo založeno Myslivecké sdružení, které se věnovalo myslivosti jak v Křečovicích, tak i v přidružených obcích.

Toto sdružení bylo transformováno v Myslivecké sdružení Vltavan Krchleby, a to sloučením honiteb v Krchlebech a Nahorubech v roce 1962. Následovalo spojení s Křečovicemi, které se oddělily od spolku Sokol Hořetice. Předsedou nového sdružení, které mělo i vlastního hospodáře, se stal pan K. Šobíšek z Nahorub. Poté se ve funkci vystříдалo několik místních občanů, současným předsedou je pan Roman Radosta.

Obec Křečovice má svým počtem obyvatel velké předpoklady pro udržení a rozvoj společenského, kulturního a duchovního života. Základem veškerého dění jsou především dobrovolně organizované spolky a občanská sdružení. Obec již od minulosti patřila k vesnicím, kde se v hojném počtu udržují místní tradice a zvyky, a to po celý kalendářní rok.

- Hned na Nový rok se pořádá tradiční novoroční pochod, vždy pod záštitou jedné z přilehlých obcí. Na konci pochodu vždy na účastníky čeká občerstvení.
- Krátce po Novém roce obcházejí naši vesnici skupinky Tří králů, kdy se tímto zapojujeme do charitativní křesťanské akce.
- V měsíci lednu a únoru pořádají různé spolky pravidelně několik plesů – hasičský, sportovní a společenský. Všechny plesy jsou v hojném počtu navštěvovány jak místními občany, tak i těmi z okolních vesnic.
- Další tradicí je Masopustní průvod masek vesnicí v doprovodu dechové hudby.
- Vynášení Moreny se v naší obci zhostily děti a žáci základní a mateřské školy.
- Nejvýznamnějším svátkem v roce jsou Velikonoce. Ty začínají svěcením kočiček o Květné neděli – 5. neděle postní –, aby se tak oslavil svátek jara.
- K jaru taky patří pálení čarodějnic či stavění a kácení máje.
- Stavění a kácení máje bylo vždy od nepaměti záležitostí místních hasičů.
- Další tradicí, která zdobí naši obec, je tradiční zápolení jednotlivých hasičských spolků v hasičské soutěži.
- Na počátku léta je to zase průvod o Božím těle. Tento svátek se slaví mší svatou v kostele sv. Lukáše, následně průvod procházel k oltáři postaveném v domě u Kabelů.
- Společenský život v obci je zaměřen na všechny věkové vrstvy obyvatel. Od nově narozených dětí v obci jejich slavnostním uvítáním do života až po seniory.
- Průvod sv. Martina pod vedením školy patří též k tradičnímu setkání dětí a rodičů, kdy s lampiony hledají sv. Martina za pomoci písní a básní.
- V podzimním období začátkem prosince je pořádán jarmark s prezentací výrobků žáků z místní základní školy. Následně po něm probíhá rozsvícení vánočního stromu za zpěvu vánočních koled dětí a žáků ze základní a mateřské školy.

Tradiční masopust

Rozsvícení vánočního stromu

- I mikulášská nadílka má v naší obci dlouholetou tradici, kdy Mikuláš, anděl a čerti navštěvují rodiny s dětmi, školu i školku.
- O Vánocích bývá pro všechny milovníky předvánoční pohody pořádán Vánoční koncert v kostele sv. Lukáše, který je pod patronací základní školy.

Do udržování místních tradic, svátků a obyčejů či jejich obnovy se v obci zapojují zpravidla všichni občané vesnice. O významných událostech života obce jsou občané informováni v Obecním zpravodaji, který vychází 4× do roka.

Asi největší kulturní akcí je koncert Josefa Suka, který má v Křečovicích své rodiště. Zde má i své muzeum, které je velmi vyhledávané a navštěvované širokou veřejností. Nepochybně je nejvýznamnějším kulturním prvkem Křečovic i samotná existence Mistra Suka, jeho narození a kořeny, které v obci měl. O jeho životě a díle pojednává samostatná kapitola.

Milovníci historie a hudby mají možnost vidět v obci Sukovu světničku v areálu místní školy, místo posledního odpočinku jeho rodiny na křečovickém hřbitově, alej věnovanou jeho památce i dům, který Mistr obýval.

Slávu přinesl obci i dnes již kultovní film „Vesničko má středisková“, v němž si kromě známých herců zahráli mnozí občané Křečovic a jejich nemovitosti. Dodnes přijíždějí do obce zvědaví turisté s cílem navštívit místa, kde probíhalo natáčení filmu. Ten realizoval v letech 1984–1985 režisér Jiří Menzel podle scénáře Zdeňka Svěráka.

Mistr Suk před svým domem na dobové fotografii
<https://www.nm.cz/ceske-muzeum-hudby/hudebnehistoricke-oddeleni/pamatnik-josefa-suka>

Z filmu „Vesničko má středisková“

Málokdo ví, že slavná komedie není jediným filmem, který se natáčel v Křečovicích. Je třeba zmínit i dílo režiséra Stanislava Strnada „Není sirotek jako sirotek“ z roku 1986, v němž můžeme také spatřit mnoho známých herců i záběry z prostředí obce.

Z filmu: „Není sirotek jako sirotek“

AUTOŘI A POUŽITÉ ZDROJE

Křečovice

Autoři: Mgr. Petra Šimrová, Mgr. Veronika Weinerová, Mgr. Jitka Máchová, Bc. Libuše Filipová

Seznam použitých zdrojů:

Horníková Petra: *Josef Suk a jeho Křečovice*, diplomová práce, Plzeň 2015

Vysloužil Jiří: *Suk Josef*. In: *Hudební slovník pro každého II.díl, Skladatelé a hudební spisovatelé*, Vizovice 1999

Procházka Boris: *Přívětivá krajina Josefa Suka*, rok vydání 1982, Praha, ISBN 02-214-82

Kulvejt Pravoslav: *Střípky z historie Křečovic*, vydal Obecní úřad v Křečovicích v roce 2000, celkem 112 stran

Toufar Pavel: *Záhadné Sedlčansko – Tajemnou českou krajinou*, celkem 269 str., ISBN 80-86231-27-5

Foto a internetové zdroje:

<http://obec-krecovice.cz>, Robert Nečas

<https://www.prostor-ad.cz/pruvodce/pjih/krecovice/krecovice.htm>

<http://www.fotohistorie.cz/FullFoto.aspx?photoID=8098>

http://www.farnostkrecovice.cz/data/images/k-krecovice/k_krecovice_42.jpg

https://www.istockphoto.com/cs/fotografie/%C4%8Derven%C3%A9-%C5%99asy-pod-vodou-v-%C5%99e-ce-cape-cod-gm521541724-91397151?utm_source=pixabay&utm_medium=affiliate&utm_campaign=-SRP_image_sponsored&utm_content=https%3A%2F%2Fpixabay.com%2Fcs%2Fimages%2Fsearch%2Fruducha%2F&utm_term=ruducha

<https://ebird.org/species/eurtrel?siteLanguage=cs>

<https://www.facebook.com/photo?fbid=102842359299996&set=pcb.102842095966689>

<https://pixabay.com/cs/photos/poskok-rostlina-chmel-kv%c4%9bt-p%c5%99%c3%adroda-3705742/>

muzeumricany.cz/regionalni-ucebnice

cs.wikipedia.org.

theses.cz

Vydala: Posázaví o.p.s. v roce 2023

ve spolupráci s

Základní školou Krhanice, okres Benešov

Základní školou Josefa Suka a mateřskou školou Křečovice

Základní školou Netvořice, okres Benešov, příspěvková organizace

Základní školou Jana Kubelíka, Neveklov

Základní školou Týnec nad Sázavou, příspěvková organizace

Městem Neveklov, Městem Týnec nad Sázavou, Městysem Netvořice, Obcí Krhanice, Obcí Křečovice

Korektura textu: PhDr. Jaroslava Tůmová

Grafická příprava: Pavel Fuksa, GraTypoPrint

Elektronická podoba knihy: www.ucebniceregionu.cz

ISBN 978-80-87684-72-6

